

Yüksek faizle mücadele hafife alınmamalı

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 500 Büyük Sanayi kuruluşunun 2019 yılında devrolan finansal kırılganlıkların yarattığı zorluklara karşı verdiği çetin mücadele ile büyüme patikasına geri dönüş çabasının sancılarını bir arada yaşadığını söyledi. **ISO 500**'ün büyüme performansındaki yavaşlamasında; dengeleme politikaları sonucu iç talep ve satışların yavaşlaması, enflasyondaki gerileme, dünya ticaretindeki daralma, emtia fiyatlarındaki düşüş eğilimi gibi faktörleri sıralayan Bahçivan, diğer yandan gelecek adına umut veren iki olumlu gelişmeye dikkat çekti:

"Son üç yıldan beri istikrarlı bir şekilde gerek orta-yüksek gerekse yüksek teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** yaratılan katma değer içindeki payı artış gösteriyor. Yine **sanayimizin** teknoloji yoğunluklu katma değer üretiminin önünü açacak Ar-Ge'ye harcamaları 2019 yılında 9,7 milyar TL oldu. Bu, bir önceki yıla göre yüzde 152 artışı ifade ediyor. Aynı dönemde Ar-Ge harcamalarının üretimden satışlara oranının da yaklaşık binde 5'ten yüzde 1'e yükseldi."

ISO 500 Büyük araştırmasında üzerinde düşünülmeye gereken veriler olduğunu da kaydeden Bahçivan "2019 yılında yaşanan tüm olumsuzluklara karşın **sanayi** kuruluşlarımızın esas faaliyetlerinden elde ettikleri başarıları, yine finansman maliyetlerinin

ISO Başkanı Erdal Bahçivan (ortada) Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasını **ISO Başkan Yardımcıları İrfan Özhamaratlı** (solda) ve **Sadık Ayhan Saruhan**'la birlikte açıkladı.

gölgesinde kaldı. 500 Büyük'ün finansman giderleri yüzde 33,4 düşüşle 63,8 milyar TL'ye inerken, finansman giderlerinin faaliyet karı içindeki payı yüzde 88,9'dan yüzde 69,3'e geriledi. Yine kaynak yapısındaki toplam borçların payındaki son beş yıldır dikkat çeken bozulma, 2019'da da devam etti. Bu borç ve finansal yük altında **sanayicinin** bugün en büyük avantajı; faizlerin düşük seviyede seyretmesidir. **ISO 500**'ün temel göstergeleri de göstermektedir ki **sanayici** kazandıklarıyla borç kapatamıyor.

Borçla yaşamak zorunda. Bu borcu çevirebilmek adına düşük faizlere ihtiyaç duyuyor. Bu nedenle yüksek faizle mücadeleyi hiç hafife almamalıyız" diye konuştu.

Borçlanmada sorun yok

Şirketlerin borçlanmasına dair iklimin pozitif anlamda en örnek olduğu dönemlerinden birisini yaşadıklarını dile getiren Bahçivan, "Artış rakamlarına baktığımızda toplam TL kredilerdeki büyümenin yılbaşından beri yüzde 30 olduğunu görmekteyiz. Burada ticari

krediler 33,3 olarak pay almakta. Bu 6 aylık bir oran. Herhalde son yılların en tarihsel yükselişi. Onun için borçlanmada bir sorun var dersek haksızlık yapmış oluruz. Özellikle Kredi Garanti Fonu'nun pandemi döneminin hemen arkasından güçlü bir şekilde devreye girmesi... Ayrıca burada kamu bankalarının altını çizmek istiyorum. Çok daha yüksek pay alıyorlar. **Sanayi** adına borçlanmada, çok istisnai durumları göz önüne almazsak, bir sorun yok. Her türlü **sanayici** daha rahat borçlanabiliyor ve TL faizlerde şu an için piyasanın geçmiş yıllara oranla çok daha düşük olduğu bir dönemdeyiz" diye konuştu.

Kaynakları doğru kullanabilme becerisinin artırılması gerektiğini dile getiren Bahçivan, "Türkiye'nin kaynak sorunu yok. En önemli konu kaynakları doğru alanlarda kullanmamız. Teşvik ve destekleme politikalarında uzun vadeli rekabet gücünü artıracak, Türk **sanayisine** uzun vadede fırsat oluşturacak sektörlerin teşvihi çok önem arz ediyor." dedi.

Bahçivan, finansman giderlerine dair bir soruya karşılık, kur farkından gelen yüklerin finansman giderinin oluşmasında olumsuz bir katkısının bulunduğunu kaydederek, her ne kadar son aylarda yabancı para cinsinden borçlanma bir miktar azalsa da Türkiye'nin **sanayi** şirketlerinin çok ciddi manada bilançolarında yurt dışı fonları taşıdığını anlattı.